

ΝΕΑ ΕΛΛΗΝΙΚΗ ΓΛΩΣΣΑ

Κείμενο

[Η γλωσσική αμφισβήτηση των νέων]

Θα αρχίσω με μια διαπίστωση: Η γλώσσα, κάθε γλώσσα, τόσο στο επίπεδο της εθνικής πρότυπης και τυποποιημένης γλώσσας όσο και στο επίπεδο του κώδικα – της γλωσσικής επικοινωνίας των διάφορων κοινωνικών ομάδων – αντικατοπτρίζει κατά πολύ τα χαρακτηριστικά γνωρίσματα (τη **νοοτροπία**, τις αντιλήψεις και, γενικότερα, τη φυσιογνωμία) της γλωσσικής κοινότητας που επικοινωνεί και εκφράζεται μέσα από αυτήν.

Όμοια και η γλώσσα των νέων, ως όργανο έκφρασης μιας διαφορετικής, κατά κανόνα, στάσης απέναντι στον κόσμο, είναι φυσικό και αναμενόμενο να διαφέρει, και από την πρότυπη κοινή γλώσσα, και από τους κώδικες άλλων ομάδων με διαφορετικό τρόπο σκέψης και άλλες ανάγκες επικοινωνίας. Η γλώσσα των νέων, δηλαδή, εξ ορισμού ως κώδικας επικοινωνίας ενός τμήματος της γλωσσικής κοινότητας από τα πιο ενεργά σε επικοινωνία χαρακτηρίζεται από μια έντονη και συνειδητή διαφοροποίηση, που υπαγορεύεται από διαφορετικές ανάγκες, τοποθετήσεις και **αξιολογήσεις**.

Θα προσπαθήσω να σκιαγραφήσω ορισμένα γενικότερα χαρακτηριστικά της σχέσης που υπάρχει μεταξύ της κοινής γλώσσας και της γλώσσας (κώδικα) των νέων στην Ελλάδα, όπως είναι η γλωσσική αμφισβήτηση και η στάση των νέων απέναντι στις **μεταβολές** της γλώσσας, επιμένοντας στη μορφή που παίρνουν τα χαρακτηριστικά αυτά στον ελληνικό χώρο.

Καταρχήν, ενιαία, μια και μόνη γλώσσα, ένας και μόνο κώδικας των νέων δεν υπάρχει – ούτε στην Ελλάδα ούτε αλλού πουθενά. Η αναφορά σε μια γενική γλώσσα των νέων, σε έναν και μόνο κώδικα, είναι υπεργενίκευση. Ό,τι στην πραγματικότητα υπάρχει είναι διάφοροι επιμέρους κώδικες που συνδέονται μεταξύ τους στα εξής: από τη μια, στη βάση τους, η οποία είναι κοινή – εν προκειμένω η καθημερινή νεοελληνική γλώσσα – και από την άλλη, σε μερικά γενικότερα χαρακτηριστικά που διέπουν τη γλώσσα των νέων, όπως η τάση για αμφισβήτηση, η **υιοθέτηση** νεολογισμών¹ και άλλα. Έπειτα, δεν πρόκειται για ενιαίο κώδικα, διότι παρατηρείται εδώ μια διαφοροποίηση, ανάλογα με τις διαφορές στη νοοτροπία, τη σχολική μόρφωση και τη γενικότερη καλλιέργεια και, κυρίως, τη στάση ζωής και τους

---

¹ Νεολογισμός = λέξη ή έκφραση που έχει δημιουργηθεί πρόσφατα και είναι προϊόν σύνθεσης παλαιών στοιχείων της γλώσσας ή δάνειο ξένης γλώσσας.

στόχους (πολιτικούς και κοινωνικούς) των νέων, **διαφοροποίηση** που οδηγεί σε επιμέρους κώδικες.

Γ. Μπαμπινιώτης (1994). Ελληνική Γλώσσα. Παρελθόν, Παρόν, Μέλλον. Αθήνα: Εκδόσεις Gutenberg, 259-261(διασκευή)

ΘΕΜΑΤΑ

A1. (Μονάδες 15)

A1. Για ποιους λόγους, σύμφωνα με τον συγγραφέα, η γλώσσα των νέων διαφέρει από την κοινή πρότυπη γλώσσα; (60-80 λέξεις).

(μονάδες 15)

A2. (Μονάδες 10)

A2. Να επισημάνετε δύο διαρθρωτικές λέξεις με τις οποίες επιτυγχάνεται η συνοχή του λόγου στην τελευταία παράγραφο (Καταρχήν ... κώδικες) του κειμένου και να αιτιολογήσετε τη χρήση τους.

(μονάδες 10)

B1. (Μονάδες 10)

B1. Να δημιουργήσετε πέντε προτάσεις χρησιμοποιώντας σε κάθε πρόταση μία από τις ακόλουθες λέξεις (επισημαίνονται στο κείμενο με **έντονη γραφή**). Φροντίστε, ώστε μέσα από την πρόταση να γίνεται φανερή η σημασία της κάθε λέξης: **νοοτροπία, αξιολογήσεις, μεταβολές, υιοθέτηση, διαφοροποίηση** (μπορείτε να διαφοροποιήσετε τον γραμματικό τύπο, δηλαδή την πτώση, τον αριθμό, το γένος κλπ.)

(μονάδες 10)

B2. (Μονάδες 15)

B2. Να επισημάνετε ποιες από τις παρακάτω λέξεις ή φράσεις ή προτάσεις του κειμένου είναι όροι του ειδικού/επιστημονικού λεξιλογίου. (Τρεις λέξεις ή φράσεις ή προτάσεις περισσεύουν).

1. «τυποποιημένης γλώσσας»
2. «διαπίστωση»
3. «γλωσσικής κοινότητας»
4. «τρόπο σκέψης»
5. «γλωσσική αμφισβήτηση»
6. «χαρακτηριστικά»
7. «ενιαία, μια και μόνη γλώσσα, ένας και μόνο κώδικας των νέων δεν υπάρχει»
8. «η υιοθέτηση νεολογισμών»

(μονάδες 15)